VerDieping: Aandeelhouder versus Stakeholder

Beschrijving

Een bedrijf heeft verschillende soorten stakeholders. De aandeelhouder is vanzelfsprekend de belangrijkste stakeholder. Verder zijn investeerders, leveranciers, klanten en de medewerkers van het bedrijf de directe stakeholders. Vooral binnen grote organisaties kan het personeel soms een enorme druk uitoefenen op de bedrijfsvoering. Er zijn ook stakeholders die niet direct belang bij het bedrijf hebben. Dat zijn bijvoorbeeld de gemeente, de provincie, de omwonenden, of milieuorganisaties.

Volgens de econoom Milton Friedman moet een bedrijf zo veel mogelijk geld verdienen voor de aandeelhouders. Invloedrijke critici van Friedman stellen dat hij dat verkeerd gezien. Volgens deze critici stond Friedman aan de wieg van een vorm van kapitalisme dat geen rekening hield met het milieu of de maatschappij. Friedman als oorzaak van al het kwaad van het neoliberalisme. De enige manier om dit op te lossen is door de andere stakeholders meer macht te geven dan de aandeelhouder. Parallel daaraan staan bedrijven onder druk van beleggers, klanten en medewerkers om meer voor het milieu en de maatschappij te doen. In reactie op deze druk bewegen steeds meer bedrijven mee met de stakeholders, soms tot ongenoegen van bestaande aandeelhouders. Kennelijk gaat dit nog niet ver genoeg, want er gaan zelfs stemmen op om in het ondernemingsrecht een veel grotere plek te reserveren voor de stakeholders.

Concurrentie tussen bedrijven die de winst maximaliseren ligt aan de basis van marktwerking waardoor alle hulpbronnen in de maatschappij optimaal worden gebruikt. Het zorgt voor innovatie en productiviteit. Dat betekent niet dat bedrijven alleen maar rekening hoeven te houden met de aandeelhouder. Het is zeker geen vrijbrief om asociaal op te treden. Stakeholders hebben binnen het huidige juridische systeem voldoende mogelijkheden om voor hun belang op te komen. Het alternatief is immers dat een bedrijf wordt geregeerd door stakeholders. Dat zorgt er vrijwel zeker voor dat bedrijven te lang vast blijven houden aan verlieslatende activiteiten. Dat is namelijk de negatieve consequentie van te veel macht voor de stakeholders. Nu al zijn met name beursgenoteerde bedrijven maar moeilijk in staat om te veranderen, zelfs al zou men dat willen. Er staan simpelweg te veel belangen van stakeholders op het spel, er zijn te veel regels. Dat is ook Ã©Ã©n van de redenen van het succes van private equity. Daar is er slechts Ã©Ã©n aandeelhouder en heeft men geen last van alle regels waaraan een beursgenoteerd bedrijf zich moet houden. Private equity zorgt ook voor

veranderingen die positief uitwerken op milieu en maatschappij. Zo focust private equity juist op zaken als de digitale transitie en de verduurzaming van de bedrijfsvoering, allemaal met als doel om de winst op lange termijn te optimaliseren.

Aandeelhouders wordt vaak verweten dat ze niet denken op de lange termijn. Maar een te grote focus op de lange termijn onder invloed van de belangen van stakeholders, kan betekenen dat bedrijven zieltogende activiteiten juist te lang in leven houden. Het resultaat is een groeiend aantal zombie-bedrijven. Dat zijn bedrijven die bij huidige lage rente wel kunnen overleven, maar die onvoldoende winstgevend zijn om een stijgende rente te trotseren. Het nadeel van deze bedrijven is dat ze dan innovatie en productiviteit in de weg staan. Ze blijven immers concurreren met gezonde bedrijven of met nieuwe bedrijven, terwijl ze normaal gesproken al op de fles zouden zijn gegaan. Disruptieve innovatie of creatieve destructie is alleen mogelijk als nieuwe technieken de oude vernietigen. In een gezond economisch systeem worden ondernemers en innovators beloond voor hun werk en verdwijnen bedrijven die niet kunnen veranderen of aanpassen. Overheidssteun aan falende bedrijven is een inmenging in het vrijemarktkapitalisme en frustreert vaak innovatie. Protesteren tegen het gebruik van robotica en automatisering, omdat daardoor banen verdwijnen, zal er uiteindelijk voor zorgen dat er helemaal geen banen meer overblijven. Bedrijven die winstgevend willen zijn op lange termijn, doen er verstandig aan om rekening te houden met alle stakeholders, inclusief de impact op milieu en maatschappij. Post-corona is een goede reputatie van een bedrijf op al deze gebieden nog belangrijker geworden, maar uiteindelijk draait het om de winst.

AurÃ©us streeft er naar om correcte en actuele informatie te verstrekken afkomstig van betrouwbare bronnen, maar kan de juistheid en volledigheid van de informatie in deze publicatie niet garanderen. Aan deze publicatie kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. AurÃ©us aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enige directe of gevolgschade voortvloeiende uit het gebruik van deze publicatie of de inhoud ervan. Deze publicatie is niet bedoeld als een aanbod of verzoek tot aan- of verkoop van een financieel instrument en moet evenmin worden beschouwd als een persoonlijk beleggingsadvies, aangezien de inhoud van deze publicatie niet is toegesneden op de individuele (financiÃ«le) situatie en doelstellingen van beleggers. PotentiÃ«le beleggers worden er nadrukkelijk op gewezen dat aan beleggen financiÃ«le risicoâ??s zijn verbonden. Zij dienen dan ook goed kennis te nemen van de inhoud van relevante informatie over desbetreffende belegging (prospectus, informatiememorandum, essentiÃ«le beleggersinformatie, essentiÃ«le-informatiedocument etc.) en worden geadviseerd onafhankelijk advies in te winnen om zich een goed oordeel te kunnen vormen over die risicoâ??s en/of deze risicoâ??s passen in/bij hun beleggingsdoelstellingen, financiÃ«le situatie, risicoprofiel en risico acceptatie. De waarde van een belegging kan fluctueren. Het is mogelijk dat beleggers bij verkoop of beÃ«indiging van hun belegging minder terugkrijgen dan hun inleg. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.